

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-viste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v soboto, 3. februarja 1894.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo! Ujudo vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— Četrt leta . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . „ 1-40

Naročnje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Pojasnite nam resnico!

V mesecu decembru 1893 čitali smo v tukajšnjem uradnem glasilu, da se pri cer. kr. deželnem sodišči razpisuje služba sodnega zdravnika, kojoj do sedaj opravljal gospod dr. Kapler, naš rojak in domačin, ki je spretno govoril tako nemško, kakor slovensko. Radi bolezni moral je omenjeni gospod svoj posel odložiti, in velika radovednost zavlada je ne samo po Ljubljani, temveč po celi kronovini, in to zategadelj, ker je omenjena zdravniška služba velike važnosti ne samo za Ljubljano, nego za celo vojvodino, izvzemši dolenjsko stran, v kolikor spada pod Novomeško okrožno sodišče.

Deželno sodišče razpisalo je to službo s posebnim in obširnim razglasom.

Razvidno je iz tega razglasa, da je deželno sodišče razpisalo zdravniško službo, ki ni kaka mala sinekurica, kakor je na primeru služba zdravniškega asistenta pri naši deželni vladi, ki se tudi ravno razpisuje. Nasprotno! Zdravniška služba, razpisana pri deželnem sodišču v Ljubljani, je važnega pomena.

Dotični zdravnik ima pred vsem čuvati nad zdravjem jetnikov, ki tiče v zaporu na Ljubljanskem Žabjeku. Ti jetniki so končno tudi človeška bitja in dostikrat vredni so usmiljenja bodi si, da so se že obsodili, bodisi, da so pod ključem v preiskalnem zaporu, v kojega pride včasih tudi nedolžen obdolženec. Da se pri teh nesrečnih bolezen obilokrat prikazuje, je naravno, ker je bolezen nevarnogost v ječah, če so sezidane tudi po najnovejših človekoljubnih predpisih. Še mnogo bolj se pa prikazujejo bolezni v ječah starega sistema. In Žabjek je taka ječa. Če sedaj uvažujemo, da so na Žabjeku zaprti večinoma Slovenci, ki navadno niti besedice nemške ne umejo, potem si skoraj ne moremo misliti, da bi se smeli taki bolniki izročati zdravniku, ki je trd Nemec in slovensko govoriti ne ume. Važen posel pa ima dotični zdravnik tudi pri kazenskih slučajih samih, ker mora oddajati svoja mnenja, od kojih je prav mnogokrat zavisna obsodba ali oprostitev. Tak zdravnik mora pri vsakem slučaju razgovarjati se z bolnikom in oziroma s poškodovanim, da od njega izve, to ali ono, kar je zopet merodajno za njegovo zdravniško mnenje. Še večjega pomena je tedaj delovanje tega zdravnika pri posameznih kazenskih slučajih, nego v jetnišnici sami. Po vsi pravici je torej deželno sodišče v Ljubljani zahtevalo za to službo popolno znanje slovenskega jezika, kar ne more ničesar drugega pomeniti, nego popolno znanje tega jezika v besedi in pisavi. Saj kaj drugega tudi mogoče ni, ker nam v možgane ne gre, da bi bil zdravnik v stanu zdraviti bolnika, če jeden z drugim govoriti ne moreta. To je pri Turcih pač lahko, kjer nima zdravnik drugega opraviti, nego da poklada na bolnika amulete ter prepušča vsemogočnemu Alahu daljše zdravljenje!

Vzlic temu, da je dotični edikt zahteval popolno znanje slovenščine in vzlic temu, da so prosili za mesto domačini, zmožni slovenskega jezika v besedi in v pisavi, podelilo je omenjeno službo c. kr. višje deželno sodišče v Gradci kompetentu, ki slovensko tudi za silo govoriti ne ume in ki po naši sodbi nikakor ni bil v stanu izkazati se z najmanjšim in kaj šele s popolnim znanjem slovenščine. Oseba ime-

novanega gospoda ne pride tu v poštev in nam ne gre tu za osebo, ampak za načelo. Radi tega načela prisiljeni smo v tej zadevi spregovoriti, morali bi pa odločno ugovarjati, če bi se nam hotelo spodtikati, da pišemo z nevoščljivosti, češ, da dotičnemu gospodu ne privoščimo vsakdanjega kruha v naši kronovini. Oseba tukaj ne pride v poštev, pač pa načelo in sicer važno načelo. To načelo zahteva, da mora vsak funkcionar, kojega služba je v zvezi z javnimi interesi v tej kronovini, govoriti slovensko z ravno tisto spretnostjo kakor nemško. Za to načelo smo se vedno borili in tudi v prihodnje se hočemo zanj boriti. Isto načelo se je pa imelo tudi v tem slučaju uporabiti, kar je razvidno iz razglasa deželnega sodišča, kjer se je popolno znanje slovenščine zahtevalo. Sedaj nastane vprašanje, kako je bilo mogoče, da je višje deželno sodišče Graško imenovalo jetniškega zdravnika, ki je trd Nemec? Dvoje je mogoče! Morda se je visoko nadsodišče, oziraje se na sedanje koalicijske razmere, naravnost izreklo proti zgoraj navedenemu načelu ter bilo mnenja, da na Kranjskem javnemu funkcionarju sploh ni treba, da bi bil več slovenščine. Če je bilo visoko nadsodišče tega mnenja, postavilo se je v tem slučaju v nasprotje z deželnim sodiščem Ljubljanskim. Morda je visoko nadsodišče menilo, da spada sedaj, ko je srečno se skovala koalicija v Dunajskem parlamentu, zahteva popolnega znanja slovenščine pri javnih funkcionarjih mej tako imenovana narodna vprašanja, ki se imajo do boljšega časa odložiti. Če je stalo torej visoko nadsodišče na tem stališču pri v govoru stoječem imenovanju, vpeljalo je s tem novo načelo, ki je posebno za nas Slovence tako nevarno, da nevarnejše biti ne more. Upravičeni smo popolnoma, če se proti takemu načelu z vsemi legalnimi sredstvi v boj postavimo. Čujemo, da nameravati obe politični društvi, koji sta v Ljubljani, vložiti v ti zadevi pritožbo na justično ministerstvo in skrbeti za to, da zadeva tudi v parlamentu zamolčana ne bode. Prav tako! Če je kje jedinstvo potrebna, moramo vsi Slovenci jedini biti, tedaj kadar se gré za tako važne pravice slovenskega naroda, kakor v slučajih, ko se imenu-

LISTEK.

Grajski učitelj.

Spisal Boleslav Borut.

V grajski sobi sta sedela. Leno je ležala ona na divanu in poslušala in se dolgočasila ter komaj vidno zevala. On pa ji je čital pust francoski roman. Zunaj je curkoma lil dež, da so debele kaplje bile ob visoka okna.

„Nehajte,“ dejala je ona, „danes ste jako dolgočasni.“

„Kakor ukažete, milostiva kontesa.“

Zaprl je knjigo in jo položil na mizo. Roki pa je spel čez prsi in gledal v ta nje obraz.

Rodil se je pod slamnato streho in skrbi bogastva mu niso težile srca; poznal in skusil je revnega dijaka borbo za obstanek. V malem mestu je še šlo — a zdaj pa Dunaj — ta je drag. Zapustiti je moral stolico in iti si iskat tiatega, kar je zraven bistre glave najbolj potreba učečemu se svetu — denarja.

Razposajenim grofovskim paglavcem je ubijal v glave to, česar se je pred leti sam učil. A kaj se če — da le doseže svoj namen.

Bogastva in visokega imena ni poznal, a imel

je nekaj drugega, kar ugaja svetu, sosebno ženskemu — bil je lep in ljubezniv. In to mu je bilo najboljše priporočilo.

Ona je bila tudi lepa, jako lepa.

In ni čuda, če se mu je oglasilo srce v njegovih prsih, če si je pozelel svojo imenovati ono lepo, drobno stvarico. Revež ni pomislil, kako globoko in široko zija brezno mej njima. A, kaj hočemo, taki smo vsi in srce ne prasha, kako in kaj.

„Kontesa Julija,“ začel je, „vi ste jako lepa.“

Ni se zganila. Le tiste svetle oči so se malo bolj odprle in ga je pogledala z vsem žarom, kakor bi hotela reči: To že davno vem.

„Kontesa Julija,“ nadaljeval je pogumneje, „vi ste jako lepa in jaz — jaz — — vas ljubim.“

Zakril si je oči z rokama, srce pa mu je tolklo ob prsi, kakor da bi mu jih hotelo razgnati.

Kontesa Julija je počasi obrnila lepo svojo glavo, črne oči uprla v njega in malomarno dejala:

„Vi me ljubite?“

Le besedico „vi“ je izrekla malo glasneje.

„Da, Julija,“ vzkliknil je in skočil po konci, „da, jaz vas ljubim.“

Visoko svojo postavo je vzravnal, da je bil videti višji, oči so mu žarele, obraz mu je gorel. Bil je v resnici lep mož.

Malomarno, ko prej, je ležala ona na divanu, še trudnih oči se ji ni ljubilo popolnoma odpreti, le mrzlo je rekla:

„Ljubila?“ — tudi jaz bi vas.“ — —

Hotel je skočiti k njej, spel je roki, da bi stisnil to lepo stvar na se — a ona je stegnila roko in mrzlo dejala:

„Ne precažite se. Kaj sem jaz in kaj ste vi?“

„Vi, vi ste — kontesa. In jaz — —.“

„In vi?“

„Jaz sem — —.“

„Vi ste nič, stvar brez imena.“

Rekla je to mrzlo, sila mrzlo.

Kri mu je šinila v glavo.

Stopil je k oknu in gledal, kako lije dež iz gostih oblakov.

„Kontesa Julija,“ dejal je in gledal v stran, „vi me želite v smrt.“

Ustala je in stopila pred ogledalo; popravljala si je obile lase in rekla:

„Kako ste brezpametni.“

Obrnil se je proti njej.

„Z Bogom, kontesa Julija,“ rekel ji je tiho in pomolil ji desnico.

Mrzlo je dejala: „Z Bogom“ in mu podala belo svojo roko. On pa je pritiskal na njo vroč poljub.

jejo javni funkcionarji. Zadeva je pa tudi nujna, ker se mora takoj vse jasno in natanko zvedeti, je li naše nadsodišče v istini prepričano, da za javne službe v tej kronovini slovenščina ni potrebna. Tukaj turaj ne smemo čakati, tukaj gotovo velja izrek: „clara pacta, boni amici!“

Mogoče je pa še drugo. Mogoče je, da je bilo nadsodišče zapeljano po „sprichevalih“, s kojih je razvidelo, da je dotični kompetent popolnoma vešč slovenskega jezika. Vemo, da se taka sprichevala časih brez vsake težave lahko pridobé, ker je na svetu še vedno mnogo več brezvestnikov, kot pa vestnih možakov. In če se je kaj takega s tako imenovanimi sprichevali o znanji slovenščine v tem slučaju počenjal, smemo zopet z vso pravico zahtevati, da dobi občinstvo natančneje pojasnilo in to do zadnje točke. Toraj, pojasnite nam resnico!

Govor posl. Fr. Šukljeja

o deželnem prispevku k troškom osnovnega načrta belokranjske železnice.

Ne govorim „pro domo“, gospoda moja! Istina je sicer, da sem člen osnovnega konsorcija za zgradbo belokranjske železnice. Sestavljen je ta konsorcij tako, da sta sodna okraja črnomaljski in metliški volila po jednega zastopnika, istotako veleposestniki prizadetih pokrajin in na željo prebivalstva pristopil sem še jaz kot zaupni mož naše Bele Krajine. Toda gospoda moja, naš konsorcij zavezal se je izrecno, da se popolnoma odpove vsakemu osebnemu dobičku, ter da drugega ne name-rava nego vršiti domoljubno svojo dolžnost. V vzgled smo si postavili naše dolenjske železnice, o katerih z mirno vestjo lahko porečem, da so glede čistosti in nesebičnosti svoje osnove pravi „unicum“ v zgodovini avstrijskih železničnih zgradb.

Ni se mi torej bati sumničenja, ako vam danes priporočam svoj predlog. Potreba belokranjske železnice je evidentna, prebivalstvo naše hrepni po njej. Živahnější promet je dandanes absolutno nemogoč v Beli Krajini, dokler železnice nima, dokler jo Gorjanec loči od železniške postaje novomeške. Vi sami, gospoda moja, ste mi živa priča za istinitost te trditve, kajti če vprašam, koliko izmed častitih članov visoke te zbornice je že bilo onostran Gorjancev, gospoda moja, ne vem, če se vas oglasi polovica. Pač bode nekoliko bolje, kadar se prometu izroči proga Grosuplje-Novomesto-Straža, toda pot do Kolpe in Lahinje je vendar še zmirom predolga in zlasti pretežavna, da bi bilo pričakovati obilo tovarnih vozov čez naše hribovje.

In še nekaj, gospoda moja! Gospodarska posledica sedanjih komunikacij je, da je Bela Krajina v trgovskem oziru uprav zavisna od sosedne Hr-vatske. V Karlovec morajo, ako hočejo kaj prodati, v Karlovec morajo, ako hočejo kaj kupiti. Zanimiv del kranjskega ozemlja je skoraj brez vsake gospo-darske zveze z ostalo deželo in to nenaravno raz-merje vredno je vsekako, da ga upoštevata pokli-cana faktorja, cesarska vlada in deželni zastop. In misel, gospoda moja, da si bližje pritegnemo belo-kranjske rojake, morala bi prešiniti vsakega domo-ljuba. Dolgi deset let je tega, kar sem v tej de-želni sobani izustil besede, da b o d e L j u b-

„Pridite jutri in bodite pametnejši,“ pristavila je še, ko je odhajal. „Vrabcem si ne gre izbirat orlice. Na avidence.“

„Nikdar, kontesa Julija, nikdar več!“

Ostala je sama. Utrujeno telo ji je padlo na divan, solze so ji zalile lepe oči in zaihtela je:

„O, ko bi te smela ljubiti, le tebe smela.“ —

Trenutje pozneje, ko je vatopila njena mati, pa je bila zopet blada in mirna.

* * *

Po tistem deževnem dnevu je bila lepa, jasna noč in po njej še lepše jutro. Ko je to jutro grajski vrtnar hodil tam na konci vrta krog grajskega jezera, odpodil je bil celo tropo kavk in vran. Ko pa je stopil bližje, videl je na pol na suhem, na pol v vodi ležati moško truplo.

„Za božjo voljo,“ zavpil je, „vaš učitelj je.“

Kar so ga nesle noge, hitel je v grad pravil strašno novico.

Prestrašili so se, najbolj pa se je prestrašila kontesa Julija.

Čoln je bil odpet in je plaval po jezeru; reklo se je, da se je prevrnil grajskemu učitelju, ko se je v mesečni noči vozil po jezeru.

Tako se je govorilo povsod in verjelo se je; le kontesa, le ta ni hotela verjeti.

ljana še le potem postala prava stolnica naše dežele, ako jo bode železnični tir vezal z Metliko in Črnomljem.“

Danes, ko bomo čez malo mesecev otvorili novomeško progo, ko smo torej srečno že zmagali skoraj dve tretjini pota, ponavljam ta izklic s podvojenim naglasom: saj bomo trkali Belokranjci, dokler nam durij ne otvorite!

Da je skrajni čas, prijeti se te železnične zgradbe, razvideti je tudi iz tega, da je lani, v seji 9. maja posl. Hribar mej onimi 9 novimi železnicami, s katerimi je nam prepregel ozemlje kranjsko, prvenstvo dal baš progi Straža-Metlika. Predlog njegov baje še spava v skrivnih tamnicah veleslavnega deželnega odbora ali pa to avtonomno oblastvo vender le preveč po svoje tolmači nalog, koji mu je bil dal deželni odbor dne 13. maja t. l. Tedaj smo bili naročili deželnemu odboru, da o Hribarjevem predlogu „ko se je vestno in temeljito poučil o vprašanji glede drugovrstnih železnic, ob svojem času z nova poroča.“ In kaj nam pové § 11., ta „Mädchen für alles“ letnega poročila v marg. šte. 25.? Da je deželni odbor v dobi od 13. maja do 31. decembra ohrabil se toliko, da je s prošnjo se obrnil do štajerskega deželnega odbora, naj mu kaj pové o svojih železničnih skušnjah. Gospoda moja, ta temeljitost me živo spomina na tistega učenca, kateri je 7 let že pohajal v I. razred stare normalke pa ga je učitelj vedno hudomušno hvalil, da se „šola tako temeljito“. Pri tem velevažnem predlogu želel bi nekoliko manj temeljitosti in nekaj več hitrosti, sicer ga častiti predlagatelj ne bode več mogel braniti in jaz mu ne bodem mogel ugovarjati, kajti k večjemu naši vnuki utegnejo doživeti to razpravo!

Toda, gospoda moja, predno moramo resno lotiti se belokranjske železnice, moramo izdelati dotični o s n o v n i n a č r t. Vsi govori, resolucije, obljube in napitnice na volilnih shodih itd zabadava so, resni stadij pričenja se stoprav tedaj, kadar stopite pred trgovskega ministra s projektom v roki čes: „Glejte, ekselencia, to progo nameravam in hočemo, toliko približno utegne stati in toliko dohodka si nadejamo od nje, sedaj nam vi povejte, koliko misli država prispevati?“ Ta istina znana je vsakemu izmed nas, povedal jo je tudi minister B a c q u e h e m brez ovinkov oni belokranjski deputaciji, katera mu je izročila v Kočevji svojo spomenico in takoj storili smo vse potrebne korake, da zadobimo potrebni ta operat.

Pri sestavi osnovnega načrta pa si morate jasni biti o temeljnem vprašanji, ali nameravate belokranjsko železnico zgraditi kot delno progo velike tranzitne železnice, torej zgraditi jo kot glavno železnico ter kreniti z njo preko Kolpe čez Karlovec do Siska — ali pa ste bolj ponižni ter jo hočete le kot drugovrstno železnico, morda celo le z ozkim tirom ter le po našem ozemlju, torej ne preko hr-vatske meje. Različen je namen, različna je trača, različna je finančna struktura v jednom in drugem slučaji. Železnica, katero potegnemo preko Kolpe, služi velikemu svetovnemu prometu, drugovrstna omejuje se na domači promet; prva mora kreniti po najkrajši poti, če prav ostanejo na strani baš večje občine, druga pa mora se prizadevati, da pride jim kar moč blizu; in zopet pri prvi zadevajo finančne žrtve po svoji veliki večini d r ž a v o, dočim je pri drugi obliki najprej pritegniti deželo in interese. Seveda se v zadnjem slučaju železnica gradi mnogo ceneje nego v prvem.

Kateri smoter si torej stavljamo pri belo-kranjski progi? Gospoda moja, jako neljubo mi je bilo, da sem v tem oziru prisiljen bil, predruščiti svoje nazore ter spremeniti svoje namene. Tu v tej visoki zbornici in v Dunajskem parlamentu, po volilnih shodih in v uradih trgovskega ministerstva, zastopal sem vedno to načelo, da je našo železnico zidati kot glavno progo preko Kolpe do vozališča s hrvatskimi črtami in dalje proti Balkanu. A rai-son tega napravil sem si podoba glede trače in glede financovanja. Ali, gospoda moja, še mesec dni ni tega, kar so po zraku spuhtele vse te pri-jetne nade. Razgnala jih je jako odločna beseda, katero sem čul na najkompetentnejšem mestu in iz ust priznanih veljakov, namreč, da se naša trgovska uprava boji te zveze, ker sodi, da bode oškodovala pristanišče Tržaško ter podpirala nevarnega tekmeča v sosednji državni polovici. Drugače, so dejali v pa-laci na Dunajskem „Fleischmarktu“, ako si omislite sekundarno, zlasti pa ozkotirno progo, tako potre-

buje dotična pokrajina, taka zadostuje še na mnogo let prometnim potrebam in tako bode gotovo tudi podpirala država z državnimi prispevki. V tem položaji in v očigled težavam in ugovorom, katerih sedaj premagati ne moremo, opustil sem prvi projekt ter v misli vzel belokranjsko železnico kot lo-kalno progo. Celé ozkega tira se ne bi vtratil! (Posl. Klun: Oho!) Kolega Klun ugovarja; kadar bode bolj poučen o stvari, potem se bode zmenila! To se dá doseči, vse drugo je v danih razmerah žal, skoraj neizvršljivo!

Kar se tiče železnične trače, dozdeva se mi v sedanjem položaji opravičena le sledeča črta. Pri-četi mora na vsak način pri Novem Mestu, kajti, gospoda moja, delno progo Novo Mesto-Straža smatrati je vender le zgolj kot neko dovlačnico (Schleppbahn) za lesni eksport, pota si ne skraj-šate, če belokranjsko železnico pričnete pri samotni majhni postajici na Straži, čemu torej prezirati in oškodovati največjo občino dolenjsko, Novo Mesto, katero je vender-le že po svoji geografični legi na-ravno središče dolenjske strani. Proga tedaj naj pri Novem Mestu prekorjači Krko, potem naj gre mimo Poganin in Birčine Vasi čez Uršna Sela, Rožni dol h Kumpmateljnu ter odtod ob gorskem pobočji čez Kot, Dobliča doli do Črnomlja in nje-govih premogokopov, in dalje čez Gradec do Me-tlike, kjer končamo. Zagotavljam vas, da s to progo, katera tangira najobljudenejšo občino, bode prebi-valstvo zadovoljno. Kilometrična daljava znaša 52 km, troške mi je izračunal skušen strokovnjak, kateri je obhodil vse te kraje, — seveda silno pri-bližno, kajti o pravem proračunu sedaj itak ni moč govoriti — po posameznih glavnih pozicijah, z uštetim voznim parkom na okroglo 3 milijone, ako jo namreč zgradimo kot sekundarno progo z normalnim tirom in na 2,000.000, ako jo zgradimo kot sekundarno progo z ozkim tirom. Izražam le svoje subjektivno mnenje, ako svetujem, da za zelo verojetni slučaj, če ne moremo dobiti z v e z e s K a r l o v c e m, nam popolnoma z a d o s t u j e o z k o t i r n a p r o g a, k a - t e r a j e z a 26 % c e n e j š a o d n o r m a l n o - t i r n e. Predsodki proti ozkemu tiru ginevajo, iz-vzemši seveda kolego Kluna, kateri ugovarja. V njegovo informacijo naj mu povem nekaj. Zlasti merodajne v tem oziru so skušnje, pridobljene v Bosni, kjer so vse železnice ozkotirne in izbornu poslujejo, belokranjski promet ne bode tako intenziven, da ga ozki tir ne bi zmagal in, gospoda moja, zlasti ozkotirna železnica Salzburg-Mondsee-Ischl nam kaže, da tudi po taci železni-cah se prav lahko doseže celo 30 km hitrosti na uro.

O finančni strukturi našega projekta danes govoriti bi bilo povsem neumestno. Tako daleč še nismo, počakajmo, da dobimo osnovni načrt in ge-neralni proračun, katerima pritrdi tudi trgovsko ministerstvo. V to svrhu pa nujno potrebujemo primeren deželni prispevek. To, kar zahteva moj predlog, je ravno isto, kar se je l. 1884 bilo do-volilo dolenjskim železnicam. Tedaj primaknila je dežela 5000 gld. kot deželni donesek k pripravlje-valnim delom. Gospoda moja, ta znesek ni smatrati darilom, temveč to je le p o s o j i l o, katero je o svojem časi povrniti iz stavbene glavnice, kakor hitro se istinito zgradi železnica. Dolenjske želez-nice so do zadnjega vinarja z obrestmi vred po-vrnile to posojilo, isto hočemo storiti i mi, če se nam posreči, železnični tir potegniti preko Gorjan-ske vsedline doli v našo Belokrajino.

Ali gospoda moja, naposled govoril sem vendar le „pro domo“, dasi v drugem smislu. Ne smeajte se mi, ako rečem naravnost: Čudovito upliva namé belokranjska rodna mi zemlja. Če pridem čez Gor-jance in če jo gledam, bodi-si gori z vrha pri Sv. Gori ali s Strmeča, bodi-si tam na razpotji nad Semičem pri Kumpmateljnu ali od koder si bodi, lepo to ravnino z njenimi vinogradi in zelenimi šumami, kar pretrese me domovinsko ozračje. Kolpo gledam in tam iz daljave pozdravlja me bizarno sleme Klekovo in milo se mi stori pri srci. Misel me nadvlada: Kaj bi se dalo storiti iz teh pokrajin in iz tega izredno darovitega naroda! Gospoda moja, meni se je od nekaj ga-bilo, z praznimi besedami varati dobrohotno občin-stvo. Zoper mi je oni domišljavi optimizem, koliko kvare je že provzročil mej našim narodom! Ne zibljem se torej v pretiranih nadah gledé rentabi-

 Dalje v prilogi.

litete belokranjske železnice. Tudi tiste, oprostite, finančne naivnosti ne bi maral posnemati, s katero se je nam lani v tej visoki zbornici natančno izračunilo, da bomo imeli na belokranjski progi 3155 gld. dohodka na kilometer. To so miline pene, gospoda moja, s takimi številkami, katere nobene realne podlage nimajo, ni kontirati. Očito rečem, tega se ni nadejati, da bi že v prvih letih se rentovala belokranjska proga, t. j. da bi mimo obratnih troškov iz svojih dohodkov še pokrila vse obresti in amortizacijsko kvoto stavbena glavica. Žrtve torej zahtevamo od države, gospoda moja, in zahtevamo jih od dežele, ali do duše sem uverjen, kmalu se izplačajo te žrtve! Bela Krajina, dasi dandanes skrajno zanemarjen, pozabljen del dežele naše, razpolaga z vsemi pogoji krepkega gospodarskega razvoja. Nimate na Kranjskem mnogo tako rodovitnega polja, kakor je ono okolo Metlike, pri Krasinci in drugod po Belokranjskem, in malo je dežel, kar navlašč ustvarjenih za razvito sadjarstvo in vinarstvo, kakor je naša Bela krajina. In njeno ozemlje hrani v izobilji premogove skladove, razne rude, poleg tega prsti in glin, kakor jih potrebuje keramična obrtnost. Vodnih sil ne manjka, delavski material, kateri hodi sedaj preko oceana v daljno Ameriko, je inteligenten in za delo pred vsem pripraven in gospoda moja, mi hočemo dalje roke križem držati in mirno gledati, kako nam propada in gine naša Bela Krajina! Gospoda moja, pač „pro domo“ govorim, ako dvignem svoj glas, ter kličem: „Pogina rešimo Belo Krajino!“ Jedino sredstvo, da jej priskrbimo boljšo bodočnost, je, da ji pripomoremo do železnične zveze, in prvi korak je storjen, ako po današnjem mojem predlogu primeren prispevek dovolite v pokritje troškov osnovnega načrta. Le toliko še dostavljam, vsa pripravljala dela ne utegnejo prekoračiti svote 10.000 gld. — sicer pa še jedenkrat toplo priporočam svoj predlog, ter v formalnem oziru nasvetujem, da se odstopi finančnemu odseku.

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dné 1. februvarja 1894.)

Deželni glavar Detela konstatuje sklepčnost zbornice in otvori sejo ob 11. uri. Ko se je prečital in odobril zapisnik zadaje seje, izroče se došle prošnje in poročilo deželnega odbora (pril. 58.) o nekkih cestnih zadevah dotičnim odsekom. Kar pa bode še došlo prošnji, izroče naj se po predlogu posl. Murnika deželnemu odboru. Ta nasvet finančnega odseka se vzprejme.

Posl. baron Schwegel stavi nujni predlog: Naj se o reorganizaciji deželnega muzeja takoj danes v seji zopet posvetuje. Nujnost predloga se podpira.

Posl. dr. Tavčar po dobljenih informacijah ni protiven predlogu, ostaja pri svojih zadnjih izrečenih pomislekih posebno gledé visokosti udnine in stavi predlog, naj se udnina novega muzejskega društva zniža na 5 gld. Dalje stavi nastopno resolucijo:

Deželnemu odboru se naroča, da pri izpeljavi tega organizacijskega navodila varuje, kolikor mogoče svojo ingerencijo, ter uvaža, da se z nasvetovano organizacijo nikakor ne namerava povišati dosedanja deželni donesek za muzej.

Deželnemu odboru se dalje naroča, da pri sestavljanju pravil in drugih načrtov strogo pazi na to, da se ne bodo kršile pravice slovenskega jezika, in da v ti zadevi odločno zastopa načelo, da se imenujejo muzejskim funkcionarjem, ki bodo opravljali strogo muzejski posel, osebe, ki so v stanu izkazati znanje slovenskega in nemškega jezika.

Za slučaj, če bodo iz Smoletove ustanove prihajale obresti, izreka se za načelo, da se ima vsled tega dežela v svojih doneskih primerno razbremeniti.

Končno se deželnemu odboru naroča, da v prihodnjem zasedanju pravila društva in druge načrte deželnemu zboru predloži.

Resolucija se vsestransko podpira.

Posl. dr. Papež priporoča, naj se predlog dra. Tavčarja vzprejme.

Posl. Klun izraža svoje začudenje, da se je v 48 urah mnenje zbornice tako temeljito spremenilo. Razlogom za to sicer pritruje, a ni treba, da bi danes preklicali svoj zadnji sklep, do jeseni ne bode konec muzeja, do tja pač lahko počakamo.

Posl. Hribar pravi, da bode glasoval za predlog dra. Tavčarja, prizna, da so intencije barona

Schwegla gledé muzeja dobre, nastali bodo seveda stroški, a za neobhodno potrebne izdatke za razširjenje muzeja bode gotovo vsakdo rad glasoval. Organizacijski program barona Schwegla bi utegnil vendar postati danajski dar. Deželnemu odboru se jemlje iz rok imenovanje direktorja in kustodov, to je nevarno, ingerenca deželnega odbora se mora varovati. Načrt bi bil bolj pripraven za statut kake akademije. Deželni odbor naj bi pri sestavljanju statuta vseskozi varoval interes dežele.

Posl. baron Schwegel se zahvaljuje vsem, ki so omogočili, da se o tej za deželo tako važni stvari danes zopet more razpravljati. Dež. odbor bode gotovo svojo ingerenco vedel varovati. Gledé članarine nima nič proti znižanju. Odgovarja ugovorom posl. Kluna, ter mu očita, da ima osebne namene.

Posl. Klun mu razburjeno odgovarja in dež. glavar Detela obžaluje, da je baron Schwegel kaj takega izgovoril.

Pri glasovanju se vzprejme predlog dr. Tavčarja gledé članarine 5 gld. in istotako resolucija.

Potem se je vršilo tretje branje novele k agrarnemu zakonu in se je ta vzprejela brez ugovora.

Posl. Hribar poroča o prošnji „Dram. društva“ v Ljubljani za dovolitev treh predstav na teden v deželnem gledališču v sezoni I. 1894/95. Prošnja poudarja, kako se slovenska dram. umetnost razvija v novem gledališču, koliko pa ima težav pri nezadostnem številu dnevov za predstave, ker mu ni mogoče izhajati pri tako pičlem številu predstav. Fin. odsek predlaga:

Prošnja „Dramatičnega društva“ v Ljubljani odstopi se deželnemu odboru z naročilom, da mu za gledališčno sezono 1894/5 odstopi po tri igralne dneve na teden in da v te igralne dneve razdeli praznike tako, kakor so bili v tekoči sezoni.

Posl. dr. Schaffer omenja, da namesto 9 slovenskih predstav jih bode 12 in želi, da dež. odbor obdrži prostost obravnavanja posebno gledé praznikov, torej naj se drugi del predloga ne vzprejme.

Posl. vitez dr. Bleiweis omenja, (akoravno stvar ne spada sem,) da je režija v novem gledališču silno draga, ter kakor mora tlačiti podjetnike. Staro gledališče bilo je bolj srečno zidano, galerija in parter sta premajhna, za manj imovite kroge. Lože v II. nadstropji naj bi se spremenile v sedeže, da bi več občinstva moglo v gledališče. Taka sprememba bi bila jako blagodejna. Plinova razsvetljava je jako draga, istotako druge stvari prizadevajo prevelike stroške. Naj bi se sklical kak shod zastopnikov slovenskega in nemškega gledališča, da dež. odbor zasliši njih mnenje, kako bi se dalo odpraviti te nedostatke.

Posl. dr. Schaffer priznava, da je režija res draga, a težko, da bi se dala izdatno znižati. Sicer pa ni proti nasvetovani enketi.

Posl. Hribar pravi, da gledališče je dobro zidano, a obžalovati je, da se ni prvotni načrt vzprejel, to je pa je zakrivil dež. zbor sam. Iz tega izvira, da dohodki res niso taki, kakor bi pri večjih prostorih lahko bili. Vendar novo gledališče nese več nego je neslo staro. Režija bi bila manjša, če bi se bila uvedla takoj električna razsvetljava, kakor je on predlagal ob svojem času. Gledé predloga posl. dr. Schafferja omenja, naj dež. zbor da stroge napotke dež. odboru, kako mu je postopati proti prošnji dram. društva. Formelno nima nič proti temu, da se glasovanje vrši o vsakem oddelku predloga posebej.

Pri glasovanju vzprejme se prvi del z vsemi glasovi, drugi del z glasovi narodnih poslancev, istotako nasvet posl. viteza dr. Bleiweisa.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. februvarja.

Pravda zoper „Omladino“.

Včeraj dopoldne so bili najprej zaslišani ne kateri policijski uradniki potem pa jeden morilec Rudolfa Mrve namreč Otokar Doležal. Ko je ta vstopil, nastala je splošna tišina. Doležal je 18 let star in jako simpatične vnanjosti. Bil je bled a nastopil je vendar sigurno. Predsednik ga je opozoril, da mu ni treba izpovedati, če tega neče storiti, a Doležal je rekel, da hoče izpovedati. Gledé umora Rudolfa Mrve rekel je Doležal: „Umoril sem Mrvo iz lastnega nagiba. On je bil ovaduh, vsled katerega sem bil jaz tri dni zaprt, Dragoun pa šest tednov.

Nisem mogel več gledati, kako je Mrva ljudi nagoval, naj store kaj nezakonitega, in je potem policiji izročil. Mrva mi je sam pripovedoval, da je dobival po 5 gld. za vsakega, katerega je ovadil, za ovadbo zatoženih novinarjev: Sokola, Škabe, Hajna in dra. Rasina, pa po 25 gld. Da je bil Mrva v službi policije, se je videlo tudi iz tega, da je skozi druga vrata hodil na policijo, kakor ostali zatoženci, da se je pogostoma mudil pred vratmi preiskovalnega sodnika, pa tudi v sobi preiskovalnega sodnika je bil skrit za pečjo, da je poslušal izpovedi zaslišanih oseb. Zagovornik dr. Stranisky: Povejte mi na svojo vest, ali vas je kdo nabujkal k temu činu? — Doležal: Ne. Tisti dan je Mrva pel poljsko pesem, v kateri se pravi, da je izdalje umoriti. Dragoun se ni mogel več premagati in je Mrvo od zadej napadel in zgodil se je umor. — Državni pravdnik: V preiskavi ste drugače govorili. Rekli ste, da ste z umorom Mrve hoteli dokazati, da je na vas leteči sum, da ste izdajalec, neresničen. — To je bil jeden nevažnih motivov, glavni motiv pa je bil tisti, ki sem ga imenoval. — Drž. pravdnik: V preiskavi ste rekli, da Vas je Heroldov govor zapeljal k umoru. — Doležal: To ni res! Jaz sem dru. Heroldu sam poslal neko pismo, ki je služilo kot material in iz tega je vidno, da me je hotel Mrva zapeljati k umoru nekega redarstvenega organa. — Doležal je govoril samosvestno in sigurno, prav kakor da je ponosen na svoj čin. Njegove izpovedi so naredile velik utis. Ko je odšel, poslovil se je od zatožencev, kličoč jim „Na zdar“.

Nemški glas.

Berolinska „Kreuz-Zeitung“ priobčila je pred kratkim jako dober članek o cislitvanskih razmerah. Povdarjajoč, da je vlada pri opravičevanju izjemnih naredeb silno pretiravala, pravi, da je boj zoper Čeha danes težji in bolj nevaren, kakor za časa Kollerja. Čehi, narod šestih milijonov duš, se v kulturnem in ekonomičnem oziru morejo meriti z vsakim drugim narodom v Avstriji, in sila ne ukloni njihove samosvesti, ampak jo še podkrepí. Kar je l. 1879. napotilo grofa Tassera, da se je približal Čehom, namreč oziri na vnanje komplikacije, to velja še dandanes in še v večji meri, ker so se tudi drugi avstrijski Slovani v tem dobro organizovali in simpatizirajo z Mladočehi. Celo mej Poljaki se je začelo mogočno, Čehom prijazno gibanje. Knez Windischgraetz bo pravo pogodil, če se glede češkega, kakor gledé mnogo drugih vprašanj ne bo ravnal preveč po levičarskih željah in se udajal levičarskim ministrom. Levičarsko gospodarstvo nima s koristmi države nič opraviti, narobe, proužročilo bi komplikacije, ki bi postale v slučaju mejnarodnih sporov jako neugodne.

Vnanje države.

Zakaj se je cesar Viljem z Bismarckom pobotal?

Ves svet je koj vedel, da so morali biti politični nagibi merodajni, da se je cesar Viljem pobotal z Bismarckom. Boj mej njima je trajal štiri leta in je bil tako oster, da po človeški previdnosti takega pobotanja ni bilo pričakovati. Trozvezni listi pravijo, da se je zgodilo to pomirjenje iz ozirov na notranje razmere na Nemškem. Angleži pa sodijo drugače. Navadno dobro poučeni Berolinski dopisnik „Times“ pravi naravnost, da bi cesar Viljem z Bismarckovo pomočjo rad našel pot k srcu ruskega carja, ker je Bismarck jedini nemški državnik, ki uživa v Peterburgu še neke simpatije. Vzrok temu je strah, da bodo finančne in politične kalamitete prisilile Italijo k izstopu iz trojne zveze. Tako rečeni angleški list. Oficijozni naši bodo to trditev gotovo na dolgo in na široko pobijali, ali nam se zdi, da je avstrijska diplomacija že zamudila trenutek, ko je bilo kovati rusko železo in da ima zato Pruska zopet — dve železi v ognju.

Ruski listi o srbski krizi.

Politična kriza v Srbiji je Rusijo vznemirila. Kako stališče zavzema ruska vlada, je vidno iz tega, da je naročila ruskemu poslaniku v Belemgradu, naj ne občeje z Milanom. Ruski listi, katerih z ozirom na tesni prostor našega lista ne moremo navajati, ne pričakujejo od Simičevega ministerstva nič dobrega, češ, da bo za časa tega ministerstva faktični vladar Srbije razkralj Milan, ki bo odpravil sedanjo ustavo in tako proužročil velike homatije. Milan ne ravna iz patrijotičnih nagibov. Naveličal se je pustolovskega življenja v Parizu, denarjev mu je zmanjkalo in obudilo se je v njem hrepenenje po moči in uplivu. Morda so tudi trozvezne vlade uplivala nanj, da je začel teptati srbske zakone in da hoče svojo voljo usiliti postavnim zastopnikom devetih desetink vsega prebivalstva. To bi utegnulo potisniti dinastično vprašanje v prvo vrsto in kak pomen bi to zadobilo, si lahko vsakdo sam predstavlja.

Dopisi.

Iz Novega Mesta, 29. januarja. [Izv. dop.] (Razne stvari.) Navadno mislimo, da se dobra stvar sama priporoča in tako tudi dober delavec. A temu menda ni več tako. V starejših časih niso poznali reklame, posebno ne delavci takozvanih učenih strok. Novejši čas božna močno na kožo reklame. Posebno radi delajo tako v novejšem

času nekateri katoliški duhovniki na Kranjskem in to za svoje stanovske koristi, za svojo osebo. Kdor posluša propovedi mlajših duhovnikov, sliši večkrat v letu raz leco, kako svet je duhovski stan in kako se mora duhovnik spoštovati, ker je prvi v človeški družbi. Toliko hvale popevajo duhovskemu stanu raz lece duhovniki sami, toliko, da začne človek nehoté razmišljati o razlogih te reklame. Kranjska je pobožna katoliška deželica. Tirolam lahko v tem oziru roko poda. Nevarnosti za vero torej tu ni. Morebiti je duhovnik te vere izgubil kredit pri vernikih, da tako hudo tarna in kliče vero na pomoč svoji osebi! Bog zna, kaj je temu razlog? Tudi v semeniških tradirajo v novejšem času mnogo o velikanski važnosti duhovskega stanu, tako, da morajo tudi že tisti, ki so brez mature zlezli v „lemenat“, glave visoko nositi. Vsaj v počitnicah se ti mladiči doma vedejo, kakor mladi bogovi. In čim manj ima kdo v glavi — posebnega tako nobeden nima — toliko bolj je ošaben. Velika domišljavost se vzgaja v naših semeniških novejšega časa. Na Kranjskem je celo Mahnič postal „največji filozof — sveta“ in je tem mladim ljudem možgane še hujše razgrel. Morebiti je to uzrok, da slišimo v novejšem času s prižnic toliko o važnosti, imenitnosti duhovskega stanu, ko smo to drugače le slišali na novih mašah. Vse kaže, da imamo s patološkim stanjem opraviti in z njim računati in zato moramo to prikazen še bolj obžalovati. — Tu v Novem Mestu imamo kapelana, ki je nadomestil ljudomilega Zavodnika, za katerim se je pri odhodu vsa mladina jokala. Mladi mož se šteje velicega literata. To nič ne bi delo, to je zdaj vsak kapelan na Kranjskem; ali naše ženske pravijo, da že ni poslušati njegovih pridig, ker se po večjem sučejo okoli važnosti duhovskega stanu kot prvega na svetu, ki sme celo hudo grešiti, ne da bi se mu smel respekt odpovedati. Seveda ni dosti na tem, kaj ta ali oni kapelanček govori, da le časih kak pameten, izkušen mož pride ter vse to zopet popravi. Naše ženske so potem zopet v starem tiru. Ali zaradi ugleda kranjskega duhovništva bi morali starejši duhovniki take mladiče malo v šolo vzeti. „Majhen človek je bil, ali velik gospod“, povedal mi je star mož, ki se je za časa francoske vlade na Kranjskem rodil, o rajnem proštu Arkotu, ki je nekda bil prošt v Novem Mestu. „Tako, kakor on, ni po njem nihče več pridigoval v Novem Mestu; svet gre v nič, vse je zdaj za nič.“ — Mož ta ne razume novodobnega slovenskega sveta in ne ve, da je Slovenstvo „narvečjega filozofa sveta“ (izrek župnika v Valtivasi) Mahniča rodil, a vidi se mi, da je njegov pesimistični izrek vsaj glede našega mesta kolikor toliko opravičen. — Naj še nekaj omenim. Novomeščani imamo pokopališče prav blizu mesta, tik slednjih hiš. Novo Mesto se ne more drugam raztegniti, kakor proti pokopališču. — Postava velepa, da pokopališča ne smejo več biti blizu vasij, trgov in mest; ta postava pa ne vidi ne Krškega in ne našega pokopališča, kakor da ima boginja prava časih zavezane oči. — Morebiti pride kdaj kak okr. glavar k nam, ki bode zavezo z očes del in to naše pokopališče stran proti Ločni kam dekretiral! Ali imel bode z našim zdajšnjim proštom, ki je rojen Tržičan, dosti opraviti. Le čez njegovo truplo se bode prišlo do drugega pokopališča in prej se morajo vse „bajte v Novem Mestu v palače“ spremeniti, predno bode milostljivi naš prošt dovolil, da se to, mestnemu razvijanju in zdravju prebivalcev tako škodljivo, sicer pa prav čedno pokopališče zapre in kje drugje novo napravi. Mestni zastop Novomeški je nedavno sklenil, vse storiti, da se to zgodi. Obrnil se je do našega prošta z lepo, pohlevno prošnjo, da bi tudi prečistiti kapitelj to zahtevo podpiral. G. prošt je na to odgovoril v takih besedah, ki so tudi za Tržičana preostre. Smešiti pa celo ni bilo treba Novomeščanov in našega uboštva, niti se jim rogati z izrazi, kakor: dajte vaše „bajte“ v palače prezidati, da dobite prostora za razvijanje mesta; g. prošt sicer visoko nad nami, nepristopno stanuje in tako visoko, da se zanj dosti ne moremo brigati, ali tako naduto odgovarjanje na lepo besedo občinskega našega zastopa ne diči ne Auersperga iz Kočevja, ne prošta iz Novega Mesta, dasi je ta slednji že prav ozbiljno mislil postati poslanec dolenskih mest in trgov in celo škof v Ljubljani. Pa kaj hočemo. Nadutost Mahniča, „največjega filozofa sveta“, — mej slepci je kralj, kdor na jedno oko vidi — prešinila je razne njegove tovariše in je zašla tudi v Novo Mesto. Treba bo preskrbeti mrzle vode!

Domače stvari.

— (Osebnosti.) Poštna komisarja Ant. Willenik in dr. Guido Kikaker pl. Leuchtensee imenovana sta tajnikoma pri poštnem in brojavnem uradu v Trstu. — Stavbeni praktikant Viktor Kralj imenovan je začasnim pristavom pri stavbenem uradu namestništva.

— (Slovensko gledališče.) Jutri, svednice dan, je, kakor smo že naznanili, slovenska operna predstava. Pela se bode v petič Weberjeva opera „Čarostrelec“, ki je dozdej štirikrat napolnila gledališče do zadnjega prostora. To je najboljši dokaz za to, kako izborna se v vsakem oziru to klasično delo predstavlja na našem gledališču. Brez dvoma bode tudi jutri gledališče razprodano, tembolj, ker se ta opera potem odloži za nekaj časa.

— (Za „Sokolovo maskarado“) oglašile so se pri osrednjem odboru raznotere skupine. Velika menažarija; kavalkada; „ofcet“ v Šški; gostilna „pri dobri kapljici“, katero priredi Ššenski poznati krčmar J. C. & Comp.; ameriški cirkus itd. to vse je že napovedano. Podrobnosti zvedeli bomo v par dneh. Tamburašev iz Babinegrede sicer pričakujemo, pa so se baje na potu skesali, ko so zvedeli, da v Šški poje „framonka“ in „kle-net“. Vse natančneje poročamo prihodnjic.

— (Vabila za „Sokolovo maskarado“) so že razposlana. Kdor pomotoma ni dobil vabila, naj se zanj oglašne neposredno pri odboru. Vstopnice so dodelane in so že na prodaj v znani trgovini vrlega narodnjaka gosp. Miroslava Sossa v Špitalskih ulicah. Lična slika, ki nam predstavlja najimenitnejšo točko „komarjeve nedelje“, ki namreč kaže, kako „komarja“ deró, je izvirno delo in dala vso čast, bodi si slikarju, bodi si tiskarni, ki je delo prav ukusno in čedno izvršila.

— (Vstopnice) za Sokolovo maskarado dobivajo se v trgovini gosp. Miroslava Sossa v Špitalskih ulicah in sicer do torka opoldne, v torek popoldne od 1. ure dalje v „Narodni čitalnici“, zvečer pa pri blagajnici na „Strelišču“. S tem bodi popravljena pomota, ki se je urinila na vabila.

Odbor.

— (Slavčeva maskarada.) Opozarjamo naše čitatelje na Slavčevo maskarado, ki se vrši na pustno nedeljo dne 4. februarja v dvoranah starega strelišča. Pri plesu bode svirala vojaška godba pešpolka št. 27. Vstopnina za člane 40 kr., za nečlane 70 kr., za tri osebe jedne obitelji 1 gld. 60 kr., za maske 50 kr. Vstopnice se bodo dobivale v trafiki v Šelenburgovih ulicah in na pustno nedeljo zvečer pri blagajni. Maske dobe vstopnice le proti izkazu vabila na dotično ime. Odlikovani bodo trije pari, kateri najlepše plešejo ples z zaprekami in sedem najlepših mask. — Ples z zaprekami bode jedna najzanimivejših točk „Slavčeve maskarade“ in bo obudil pravo senzacijo. Ker se čujejo o tem pri nas še nepoznanem plesu mnoga vprašanja, hočemo iz tajnosti odbora razkriti le toliko, da se ga zamore udeležiti vsakdo. Vodi bode ta nenavadni „pleskozi barijere“ slavni pariški plesni učitelj, vračajoč se iz Čikage. Presojevalna komisija, broječa 12 članov odličnejše družbe Ljubljanske, razsojevala bode pri tem plesu, kakor tudi pri odlikovanju 7 najlepših mask. — Brezdojbeno bode torej dvorana starega strelišča na pustno nedeljo napolnjena. — Ker so vabila že razposlana, prosi odbor še jedenkrat vse one, kateri je niso dobili, in se želé maskarade udeležiti, da naj se blagovolijo oglašiti pri odboru ali pa v trafiki v Šelenburgovih ulicah. Toaletna navadna.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) kateremu zaradi kratkega predpusta in pomanjkanja primernih prostorov letos ni moči prirediti običajne maskarade, imel v soboto dne 3. t. m. v gosp. Ferlinčevem steklenem salonu svoj zabavni večer, na kar se vsi čestiti podporni člani in prijatelji društva zaradi udeležbe opozarjajo.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda) Uredništvu našega lista so poslali: Z Vrhnike g. Ivan Gruden 14 kron, katere sta nabrala na maskaradi na Vrhniki gg. Čuden in Slatnar. — Iz Šmarji pri Jelšah gosp. Ivan Debelak, tajnik čitalnice 22 kron 40 vin., katere je darovala vesela družba po glavnem zboru čitalnice. Skupaj 36 k. 40 v., katere izročimo vodstvu. — Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Šentjakobsko-Trnovski ženski podružnici sv. Cirila in Metoda) izročila je gospa M. Zalaznik 4 krone, katere so ji dne 28. januarja zjutraj za rano v ta namen odšteli gospodje Ponočin, Krakor in Krekar.

— (Sklep šolskega semestra.) Na tukajšnjih srednjih šolah se bode sklenilo prvo polulete šolskega leta dne 10. februarja z zabvalno božjo službo, po kateri se bode vršila razdelitev šolskih spričeval. Na učiteljski in na vadnici bode konec polulete isti dan po maši, ki bode ob 8. uri v cerkvi srca Jezusa. Drugo šolsko polulete se prične dne 14. februarja.

— (Pisatelje za slovensko mladino) posebno opozarjamo na današnji razpis nagrade za najboljšo povest za slovensko mladino. Kakor se nam piše, ocenjevalni odbor razpiše kasneje tudi 5 cekinov v zlatu za najboljše pesmice za mladino. Tudi to drugo darilo je iz žepa g. prof. Antona Bezenška. Slava rodoljubnemu možu, ki tudi v tužini ne zabi naših slovenskih otrok, za katere je v prejšnjih letih sam s toliko unemo pisal v „Vrtcu“ s psevdonimom „Bukovski Tone“!

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Moseca januarja t. l. uložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 749 strank 356 669 gld. 19 kr., 419 strank pa vzdignilo 136 450 gld. 39 kr.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 21. do 27. januarja. Novorojencev je bilo 12 (= 19.76 ‰), mrtvorojenec 1, umrlih 30 (= 49.40 ‰), mej njimi so umrli za škrlatico 1, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, v sled mrtvouda 1, v sled starostne oslabelosti 3, v sled nezgode 1, za različnimi boleznimi 18. Mej umrlimi je bilo tujecev 9 (= 30 ‰), iz zavodov 14 (= 46.6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za ošpicami 1, za škrlatico 5, za vrtico 1, za hripo 21.

— (Na maskaradi na Vrhniki) nabrala sta poleg 14 kron za družbo sv. Cirila in Metoda gg. Čuden in Slatnar še 4 krone za „Sokola“ in sicer za telovadno orodje. Dotično vsoto izročimo Sokolovemu blagajniku.

— (Zaprečena nesreča.) Na dolenske železnice progi mej Trebnjem in Veliko Loko ponesrečil bi bil te dni skoro vlak, ki vozi gramoz. Na tiru sta bila namreč dva velika kamna, katere pa je strojevodja pravočasno zapazil in vlak ustavil, da se ni pripetila nesreča. Kamna je tja položil železniški delavec Anton Pekolj, bržkone iz osvete. Orožniki izročili so ga sodišču.

— (Nova župnija v Krškem.) Ministerstvo za bogočastje in uk je glede na obstoječe razmere pritrdilo ustanovitvi nove župnije, katere se ustanovi iz sedanjega vikarijata Krškega, obsežajočega mesto Krško in vasi Trška gora, Čretež, Cesta, Gunte in Pijavško, ki se izločijo iz Leskovške župnije, kateri so doslej pripadale. Poleg župnika bode sistemizovan še jeden pomožni duhovnik.

— (Iz Črnomlja) se nam javlja, da je bila od ondot poslana nam notica o poštni odpraviteljici v Črnomlju povsem neosnovana. Dotična notica je bila natisnena v št. 22. našega lista z dne 27. t. m. Verodostojen prijatelj našega lista nam javlja, da se odpraviteljica ni branila vzprejeti v št. Jernej namenjenega „pisma“ s samoslovenskim napisom, ampak le želela, naj se ji pove, kako se ta kraj nemški imenuje, da bi vedela, kam ima nakaznico upisati. Pristavlja se tudi, da je c. kr. poštar dotično gospodično sam vzel v službo in da mu je niso usilili drugi faktorji. — Pri tej priliki naj povemo raznim gospodom dopisnikom, ki skušajo zlorabiti naš list, da bomo odselej vselej imenovali ime dotičnika, ki nas je spjel na led in zlorabil našo zaupnost. Toliko v svarilo!

— (Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) priredi v nedeljo dne 4. svečana zvečer odhodnico svojemu obče priljubljenemu, dičnemu članu ter bivšemu predsedniku, velč. g. Jern. Štabuc-u, ki nas žalibog ostavi, preselivši se kot provizor k svetemu Urbanu blizu Ptuja. Gostje dobro došli! V odbor čitalnični za tekoče leto so voljeni: predsednik: dr. Kartin Hugon, podpredsednik: Wutt Simon, blagajnik: Advinek Fran, tajnik: Debelak Ivan, odbornik: dr. Jurtela Fran, odbornika-namestnika: Casl Fran in Tantič Hugon. Čitalnica je naročena na 4 dnevniške in 12 drugih listov.

— (Veselici.) Šaleška čitalnica v Šoštanju priredi v ponedeljek, dne 5. svečana pustno veselico s petjem in plesom v hotelskih pro-

storih g. Franca Pečnika v Šoštanj. Začetek ob 7. uri. Vstop dovoljen samo udom, po udih vpeljanim in vabljenim. Vstopnina za osebo 1 krono, za obitelj 2 kroni. — **Bralno društvo „Edinost“** v Središču ima dne 4. februarja ob 7. uri zvečer v gostilni g. Šinka na kolodvoru svoj letošnji občni zbor. Po zboru je prosta zabava in tombola.

— (Ormoška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) imela je dne 21. januarja t. l. svoj redni letni občni zbor in srečkanje na korist družbe. Dobitke so darovali Ormoški narodnjaki, za kar se jim izreče domoljubna hvala.

— (Zarad izdavanja ponarejenega petdesetaka) bila sta pred Celjskimi porotniki obsojena italijanska delavca G. Agostino in R. Coato, prvi na pet let, drugi na tri leta težke ječe.

— (Nevarna najdba.) Te dni našel je neki delavec gospoda Kranjčana Podkloštom na Koroškem na Danielovem keglišči pod steljo skritih 15 zavojčkov, v vsakem po 2 dinamitna naboja, katere je takoj izročil orožniku. Kako je toliko dinamita prišlo tja, ni še znano. Bržkone ga je neznan tat le tam skril. Na vsak način je bila sreča, da se je ta nevarna tvarina našla, predno se je zgodila kaka velika nesreča.

— (Veliki ples „Tržaškega podpor-nega in bralnega društva“) se je vršil v vsakem oziru izbornu, kar je v prvi vrsti zasluga neumorno delujočega odbora. Ukusno okrašena dvorana v gledališči „Politeama Rossetti“ bila je napolnjena do zadnjega kotička. Navalič temu vladal je uzoren red. Plesalci se je do ranega jutra prav veselo in je slovenskemu delavskemu stanu v Trstu ta lepo uspela zabava na veliko čast.

— (Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so zadnje dni zopet doposlali prispevek: Blagorodni g. dr. Gregorij Krek, vseučiliščni profesor in akademik v Gradcu ob petindvajsetletnici akad. društva „Slovenije“, 50 gld., Bl. g. Dimnik Ana v Trbovljah 5 gld. Bl. g. Svetec Luka, c. kr. notar v Litiji, 5 gld. Bl. g. Kačič Ivan, c. kr. notar v Šoštanju, 5 gld. Bl. g. Franja Tavčarjeva v Ljubljani 10 gld. Bl. g. Milka Mankočeva v Trstu 5 gld. Bl. g. Antonija Erhouniz v Ribnici 5 gld. Bl. g. Milka Pirnat, učiteljica v Konjicah, 2 gld. Vč. g. Martin Meško, župnik Kapelski, 3 gld. Bl. g. Tomaž Jamnik, uradnik južne železnice na Dunaju, 5 gld. Vsem blagim dobrotnikom, posebno pa veleuč. g. dr. Gregoriju Kreku, ki je pristopil društvu kot ustanovnik, kakor tudi vrlim domorodkinjam izreka odbor najspoštljivejšo in najpristranejšo zahvalo. Vivant sequentes!

— (Razpisane službe.) Pri c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani je izpraznjeno mesto koncipista v X. čim. redu. Prošnje do dne 21. februarja pri predsedstvu flo. vodstva v Ljubljani. — Pri deželni sodišči v Ljubljani je izpraznjeno mesto jetniškega ranocelnika za opravljanje zdravstvene službe v deželnega sodišča jetnišnici in v zaporih mestno-delegovanega sodišča v Ljubljani. Letna plača znaša 175 gld. Dalje je razpisano mesto druge sodnega zdravnika za opravljanje strogo-sodnih funkcij, z normiranimi dohodki. Prošnje do dne 14. februarja pri predsedstvu deželnega sodišča v Ljubljani.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Usmrčenje Vaillanta,) ki je vrgel bombo v francoskem parlamentu, se boče bržkone izvršilo v kratkem ker je kasacijski dvor odklonil njegov utok. Krvnik Deibler je te dni v Lyonu izvršil neko smrtno obsodbo in utegne potem priti takoj v Pariz, da pomaga Vaillant na drugi svet.

* (Prizor iz italijanske vojašnice.) V Pisi čulo se je v noči 29. m. m. več strelav. Pri hiteli so častniki in vojaki in našli jednega korpala in dva vojaka mrtva, jednega vojaka pa teško ranjenega. Morilec je bržkone pobegnil skozi okno.

* (Železnica na ledu.) Rusko ministerstvo dovolilo je Uralski železniški družbi, da sme za poskušnjo pričeti prevažati tovore na železnici, katera se bo položila pri Saratovu na ledu zamrznene Volge. Odgovornost prevzamejo dotični inženjerji.

* (Narodna razstava v Egiptu.) V Kairi odprla se boče dne 1. marca egiptovska narodna razstava, prva, ki se sploh priredi v Egiptu. Vlada je dovolila podporo 800 egiptovskih funtov, istotako je mestni zastop v Aleksandriji dovolil primerno podporo. Kedicne se prav živo zanima za razstavo.

* (Šrečna služkinja.) V Cahorsu na Francoskem umrla je mlada vdova poslančeva brez otrok in je ostavila vse svoje imetje, to je 600.000 frankov in lepo graščino svoji služkinji Terezi Pulger. Dedinja je 24 let stara in šele pet let služila pri vdovi.

Književnost.

— „Prosvjeta“, list za zabavu, znanost in umjetnost, ima tudi v 2. sešitku jako zanimljivo vsebino in same dovršene ilustracije. V tem sešitku se nadaljujeta Kozarčeva povest „Tri ljubavi“ in Miletičeva komedija „Crni biser“; potem sledi Viktorja Huga pesem „Raka i ruža“ v dovršenem prevodu R. Katalinića-Jeretova, izvrstni noveli „Oporuka“, spisal Vladimir Borota in „Osvetila ga zaručnica“, spisal Ivan Devčić-Ličanin, krasna Harambašićeva pesem „Vječna ljubav“, Španičeva nežna „Zimska pjesma“ in Tresić-Pavičičeva „Na zvezdi ljubavi“. Nadaljujejo se tudi razni drugi spisi, tako Šišićev „Vuk Krsto Frankopan Tržački“ in „Svadbena putovanja“. Jako zanimivi so tudi spisi „Žensko društvo“, Bašagićeva pesem „Janje moje“ in „Što da prijateljici napišem u spomenar“, kakor tudi manjši člančiči in listek. V tem sešitku je sedem slik, mej temi „Tri družice“, po sliki Szrchowskega, „Z Bogom!“, po sliki Svetislava Jovanovića, „Zimnje milosrdje“, „Prvotni načrt zastora ljubljanskega gledališča“ itd. — Slovenske čitalnice, naročajte „Prosvjeto“ mesto nemških listov, ker „Prosvjeta“ more z vsakim nemškim listom tekmovali.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, ima v št. 3 to-le vsebino: V spomin učitelju Josipu Freuensfeldu; — J. Dimnik: Spisovni pouk; — z—: Kako je risati zemljevid kranjske dežele; — Fr. Trošt: Popis priprav in poskusov pri obravnavi beril iz prirodoslovja; — Ukazi in odredbe šolskih oblastev; — Književnost; — Listek; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 1. februarja. Poročilo ruskega lista „Novoe Vremja“, da je Pasić podal ostavko, se s kompetentne strani odločno prereka.

Rim 1. februarja. Vojno sodišče v Massi obsodilo je anarhističnega odvetnika Molinarija na 23 let ječe, tri druge anarhiste pa na dve, štiri in pet let. Razni listi javljajo, da misli vlada zopet odložiti sklicanje parlamenta, ker se je že sedaj oglasilo blizu 70 interpelacij gledé ustanka in ker se ministerstvo vsled Crispijeve bolezni še ni moglo posvetovati o finančnem programu. Neapoljska policija prijela je sila nevarnega anarhista Merlina.

Pariz 1. februarja. Danes se je začela v poslanski zbornici razprava o predlogu posl. Lockroy, naj se voli odsek, ki bo pregledal poročilo vladne preiskovalne komisije glede poneverjenj in prevar pri mornarici. Radikalci upajo, da nastane če ne popolna, pa vsaj parcijelna ministerska kriza.

Berolin 1. februarja. V diplomatskih krogih se govori, da pride grof Herbert Bismarck kot nemški poslanik na Dunaj.

Berolin 1. februarja. Državni zbor odkazal je vse finančne predloge davčni komisiji.

London 1. februarja. „Pall Mall Gazette“ je javila, da je Gladstone sporočil kraljici, da misli demisionirati. „Reuterjev bureau“ dobil iz Biarritza oficijelno naznanilo, da je ta vest povsem neosnovana.

Odsek za maskarado!

Bratje člani odseka za maskarado vabijo se tem potem

k zadnji seji,

ki boče v soboto dne 3. svečana ob 8 uri zvečer v Čitalnici. Pridite polnoštevilno. Na zdar!

ODBOR

Razpis pisateljske nagrade.

Velečenjeni naš rojak, g. prof. Anton Bezenšek v Plovdivu, znani jugoslovanski pisatelj in mladino-ljub, namenil je nagrado 100 k. (sto kron) njemu, ki spiše najboljšo povest za slovensko mladino. Gledé povesti zahteva veledušni g. darovatelj sledeče: „Povest naj boče poučnega sadržaja v religiozno-moralnem smislu; snov naj jej boče vzeta po mogočnosti iz domačega življenja na kmetih. (Pisatelj bi si lahko vzel za primer Slomšekovo „Blaže in Nežica“, kar se tiče sloga in snovi; a lahko si izbere tudi navadno obliko povesti ali pa obliko dvogovora [dijaloga].) Poleg obče didaktičnega cilja naj se naglašuje spoštovanje do vere, ljubezen do naroda in do bližnjega.

Obseg povesti naj ne boče manji od treh in ne večji od petih tiskanih pól.

Frankovani rokopisi naj se pošiljajo podpisanimu načelniku ocenjevalnega odbora najdlje do 15. maja t. l. brez podpisanega imena. Ime pisateljevo naj se doda na posebnem zapečatenem lističu.

Ocenjevalni odbor presodi poslane povesti ter pošlje po namenu g. darovatelja tri najboljše povesti g. prof. Bezenšku v Plovdivu, da g. darovatelj sam končno izbere povest, katera njemu najbolj ugaja. Nagrado — 100 kron — izplača dotičnemu pisatelju v dan sv. Cirila in Metoda (t. j. 5. julija 1894. l.) g. darovatelj sam; vsem drugim natecalcem se pa rokopisi vrnejo, ako bodo takó zahtevali.

V Begunja h pri Rakeku, 28. januarja 1894.

Janko Leban,

načelnik

in načelnik ocenjevalnega odbora za mladinske spise pri „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“*)

*) Slavna uredništva slovenskih listov uljudno prosim, da ponatisnejo ta natečaj!

Listnica uredništva.

Gosp. S. D. P. v Lj.: „Gledališkega pisma“ ne moremo prijaviti, dasi je dober. Prouzročil bi v prizadetih krogih preveliko zdražbo. — Gosp. F. G. na D.: Povesti „Leda“ in „Za poklicem“ smo dobili. Hvala!

Umrlj so v Ljubljani:

30. januarja: Dr. Franc Semen, profesor bogoslovja, 76 let, Semeniške ulice št. 4.

V deželni bolnici:

30. januarja: Franc Renner, prisiljenec, 32 let. — Jerrej Hiti, delavec, 27 et. — Marija Perne, gostija, 66 let.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Štev. 42. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 570.

V petek, dné 2. februarja 1894.

Petikrat:

Čarostrelec.

Romantiška opera v 3 dejanjih. Spisal Fran Kind. Uglasbil K. M. Weber. Preložil A. Funtek. Kapelnik g. prof. Fran Gerbič. Uprizoril režiser g. Josip Noll.

Novo dekoracije v „Volčjem brezdu“ priredil gledališki mojster g. A. Bittner.

Začetek točno ob 8. uri, konec ob 11. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustopenina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 1 gld., od IV. do VIII. vrste 90 kr., od IX. do XI. vrste 80 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 70 kr., II. vrste 60 kr., III. vrste 50 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustopenina v lože 60 kr. — Parterna stojišča 50 kr. — Dijaške in vojaške ustopenice 30 kr. — Galerijska stojišča 20 kr.

Sedeži, lože in ustopenice se dobivajo v stari čitalnični trafiki v Selenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava boče v četrtek, dné 8. februarja 1894.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. jan.	7. jutraj	737.7 mm.	-4.6° C	brezv.	megla	
	2. popol.	734.3 mm.	2.2° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	733.0 mm.	-1.8° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 1.4°, za 0.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 1. februarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	97 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	97 „ 60 „
Avstrijska zlata renta	120 „ 15 „
Avstrijska krona renta 4%	97 „ 40 „
Ogerska zlata renta 4%	117 „ — „
Ogerska krona renta 4%	94 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1023 „ — „
Kreditne delnice	356 „ 75 „
London vista	126 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 55.1 „
20 mark	12 „ 32 „
20 frankov	10 „ 02 „
Italijanski bankovci	43 „ 60 „
C. kr. cekini	5 „ 93 „

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se prodaja: (1148-10)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani sin, odnosno brat, gospod

Fran Kristan

črkostavec v „Narodni Tiskarni“

danes v četrtek ob 11. uri dopoldne, po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 19. letu svoje dobe, preselil se na oni boljši svet.

Pogreb bo v soboto, dne 3. t. m., ob 3. uri popoldne od hiše žalosti št. 51 pri prisilni delavnici na pokopališču k sv. Krištofu, kjer se bo truplo pokojnikovo položilo k večnemu počitku. Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Draga pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin

V Ljubljani, dne 1. februarja 1894.

Karol Kristan, poslovođa v prisilni delavnici, oče. — Uršula Kristan, mati. — Janez Kristan, brat. — Rozalija Kristan, sestra.

Kupi se in takoj plača hiša

v vrednosti 1500—2000 glđ, katera stoji blizu cerkve in je pripravna za prodajalnico.

Ponudbe vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Hiša“.

(121—3)

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze, všeobecne známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru a přijmouti jen láhve s ochrannou známkou „kotvu“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(145—5)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlova vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregnic, Curih, Genavo, Pariz, Lino, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlova vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inmosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. večer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

Ob 12. uri 00 min. opoldne v Kočevje.

Ob 6. uri 10 min. večer v Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

Ob 1. uri 01 min. popoldne v Kočevje.

Ob 8. uri 46 min. večer v Kočevje.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 min. večer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 20 min. večer v Kamnik.

(4—26)

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in
velocipedov
IVAN JAX

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 13.

— Ceniki zastoj in poštnine prosto. —

V svrhu pridelovanja bukovih drv se iščejo

gozdni delavci

(drvarji). Delo se lahko prične takoj in utegne trajati celo leto. — Denar za potovanje in orodje se bode predurjeno dalo na posodo.

Vpraša naj se pri ravnateljstvu gospositije Breštovac, pošta Požega, Slavonija. (185—2)

Predmeti

za

predpustne veselice

kakor:

(189—1)

helikoni, ariston, harmonike, orglice na okretalo (lajne), švicarska glashila, ki sama igrajo i. t. d., najceneje pri

Fr. Stampfel-u

v Ljubljani, Kongresni trg, v „Tonhalle“.

30 glđ. na mesec

in visoko provizijo zamore si prislužiti vsak, ki ima dosti znanec, s tem, da vzprejme naročila na patentovane predmete, ki se prav lahko spečajo v vsakem okraju. — Ponudbe s pisмено známkou za 5 kr. za odgovor pod „1050“ na J. Aubrecht-a v Pragi, Prikopy 2. (107—3)

Vzprejemem takoj

jednega pomagača in jednega učenca.

Janez Snoj

(138—2)

kovaški mojster v Kamniku.

VABILO

na

PLESNI VESELICI

kateri bodo

dne 2. in 4. svečana

v gostilni „Pri Raku“ (na Krakovskem nasipu).

Vstop prost.

Za mnogobrojen obisk se uljudno priporoča

(141)

Ivana Kovač, gostilničarica.

Mala oznanila.

Pod Trančo št. 2.
Veliko zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtene blaga in podvleke, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljanje, tkanega in nogavičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (33)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.
tovarna poštva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinerega lesenega in oblazinjenega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preproge, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginje. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.
Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.
(22) **F. Ferlinc, restavratör.**

Josip Reich (23)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico**
v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in crd v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša zaloga za šivilje.
(34)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-Jevega originalnega karbolinjskega. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.
Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (21)
Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhnjskega piva.
Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (36)
Kegljišče je na razpolago. Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni **kovaško obrt**
katero bom nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
v Kravji dolini št. 2.